

netop, fordi jeg skjønnede, at det var en rimelig og loyal Anvendelse af det kongelige Veto, at den høitærede Minister, som havde forelagt et Lovforslag, om Modificationer i det omtalte Forhold, ikke vilde lade sig som Evar derpaa paatvinge en heel ny Lov, som gik ud paa aldeles at ophæve det; thi dette kunde jo kun skee med hans Samtykke. Men dersom den høitærede Minister derimod skulde ville anvende det kongelige Veto paa en saadan lille Modalitet som den, hvorom der i Ændringsforslaget under Nr. 1 er Spørgsmaal, der efter mit Sjøn ikke berører noget almindeligt Princip, men maa afgjøres af Hensigtsmæssighedsgrunde, saa vilde det efter min Mening være en saa grov Misbrug af det kongelige Veto, at jeg ikke i mindste Maade vilde bryde mig derom. Jeg har ved tidligere Leiligheder efter hele min politiske Opfattelse udtalt — jeg husker endnu udtrykkelig Ordene, — at det kongelige Veto er en af de kongelige Kronjuveler, som bør gemmes paa Rosenborg Slot mellem de andre Regalter og vises frem som en af de Herligheder, som Kongen af Danmark er i Besiddelse af, men som ikke bør komme til Anvendelse uden eengang i hvert Aarhundrede. Men, skjøndt dette efter min Overbeviining er den rette politiske Opfattelse af dette Punkt, saa har jeg dog tillige allerede tidligere tilstaaet, at Lovgivningsværet her i Danmark er kommet saaledes paa Afveie, at jeg nu maa ansee det kongelige Veto som en af de uundværligste Paragrapher i Grundloven. Og jeg har altsaa selv i denne Sag givet Exempel paa, at jeg respecterer en loyal Anvendelse deraf, men, anvendt paa et saadant lille Spørgsmaal som det heromhandlede, vil jeg ikke æstimerer det det Mindste.

Indenrigsministeren: Det ærede 7de kongevalgte Medlem (Afsing) har faaet en saa særdeles Forskjærlighed for Ændringsforslaget under Nr. 1, at han endogsaa anseer det for at være det vigtigste Ændringsforslag, som er stillet til den foreliggende Sag. Jeg kan dog ikke forstaae denne Opfattelse. Jeg troer at have paavist, at der, selv naar Bestemmelsen i Lovforslagets § 2 om en Nedsættelse af Afgiften i de første 9 Aar bliver staaende, al-

deles ingen Fare er forbunden med Lovforslaget, idet der ikke derved kan fremfalde nogen Omgaaelse af Lovbestemmelserne. Hvad der for mig er det Vigtigste, og hvad jeg efterstræber ved Lovforslaget, det er at sikkre den Ret, som er givet til at bortforpagte sæstevigtig Jord paa 50 Aar, men at sikkre den paa en saadan Maade, at det i Virkeligheden bliver Bortforpagtninger paa 50 Aar og ikke paa kortere Tid. Jeg vil ikke række Haanden til nogen saadan Omgaaelse af Loven som den, der er bleven omtalt, men den kan efter min Mening heller ikke befrygtes at ville blive Følgen af den Bestemmelse, som Lovforslagets § 2 indeholder om en Nedsættelse af Afgiften i de første 9 Aar. Struges denne Bestemmelse ud af den foreslaaede Lov, saa vil det høie Thing derhos i Realiteten slet ikke derved bevirke nogen Forandring til Fordeel for Forpagteren. Gre de Lythavende, som det jo fra flere Sider er blevet udtalt, overhovedet villige til at gaae ind paa Forpagtninger paa 9 Aar, saa vilde de virkelig ogsaa, naar Afgiften skal være eens i alle Aar, strax gaae ind paa den høiere Afgift, som der ellers først senere vilde blive Spørgsmaal om, uden nogen Nedsættelse, i Forventning om at de nok ville komme ud af det, og idet de lade staae til og ikke nærmere overveie, hvorledes de efter Aarens Forløb ville kunne klare for sig. Følgen af Ændringsforslagets Vedtagelse vil snarest kun blive den, at den vedkommende Godsejer, som bortforpagter et Fæstested, vil forlange den høieste Afgift, som han med nogenlunde Sikkerhed kan regne paa at opnaae, istedetfor at han, naar han kunde nedsætte Afgiften for de første Aar, ellers vilde vise sig moderat med Hensyn til den. Man forrykker og forstyrrer altsaa ved at vedtage Ændringsforslaget Forholdet mellem de to contraherende Parter. — Det ærede 7de kongevalgte Medlem lagde overmaade megen Vægt paa Ordningen af hele dette Forpagtningsforhold, idet han sagde, at det maaskæ vilde fortrænge det hele Fæsteforhold, og at man, naar man ikke rigtig kraftig vilde tage sig af dets Ordning, og navnlig gaae ind paa Forslaget under Nr. 1, vilde modarbejde Loven af 19de Februar 1861. Han har nu ganske vist Ret i, at Bortfor-